



اساسنامه جامع اداره آزمایشگاه مرکزی دانشگاه شیراز

معاونت پژوهشی دانشگاه شیراز

مرداد ماه ۱۴۰۴

مقدمه

خوشبختانه گستردگی و تنوع تجهیزات آزمایشگاهی و تحقیقاتی در دانشگاه شیراز، پشتوانه‌ای محکم و مطمئن جهت انجام تحقیقات پیشرفته و انجام پایان‌نامه‌های تجربی و کاربردی است. بر اساس بررسی‌های اولیه، مشخص شده که تعداد قابل توجهی از این تجهیزات در قالب آزمایشگاه‌های کوچک و پراکنده، به صورت موازی و تکراری خریداری شده است. همچنین با وجود صرف هزینه‌های بالایی که جهت خریداری، نصب، راه‌اندازی، سرویس‌های دوره‌ای و تعمیرات بسیاری از این تجهیزات صرف شده، عملاً بهره‌برداری کافی و مناسب از آن‌ها صورت نگرفته و از طرف دیگر برخی از این تجهیزات به دلیل مدیریت نادرست، نگهداری نامناسب، نداشتن کارشناس متخصص و عدم استفاده صحیح، در زمانی کوتاه، معیوب، غیر قابل استفاده و مستهلک شده است. بنابراین، جهت رفع پاره‌ای از موارد فوق‌الذکر، لزوم ساماندهی نرم‌افزاری، سخت‌افزاری و نیروی انسانی مرتبط با تجهیزات آزمایشگاهی و تحقیقاتی دانشگاه شیراز، امری ضروری و اجتناب ناپذیر به نظر می‌رسد.

ماده ۱- تعاریف

اداره آزمایشگاه مرکزی: به مجموعه‌ای از سخت‌افزارها، نرم‌افزارها، منابع انسانی متخصص و دستورالعمل‌های مرتبط اطلاق می‌شود که در فضای فیزیکی متناسب، به صورت شبکه‌ای برای انجام آزمایش‌های علمی و تحقیقاتی ایجاد و سازماندهی شده است. **دانشگاه:** منظور از دانشگاه در این آیین نامه، دانشگاه شیراز می‌باشد.

ماده ۲- موضوع اداره آزمایشگاه مرکزی

اداره آزمایشگاه مرکزی با موضوع ساماندهی امکانات و تجهیزات پیشرفته مورد نیاز گروه‌های مختلف آموزشی و پژوهشی و فناوری، بهره‌وری بهینه از امکانات موجود، صرفه‌جویی و جلوگیری از خریدهای تکراری، موازی و غیر ضروری، امکان بهره‌برداری از داده‌ها در آینده، ایجاد ارتباط بیشتر بین پژوهشگران، انتقال اطلاعات، پرهیز از انحصاری شدن دستگاه‌ها و تجهیزات موجود، فعال نمودن کلیه تجهیزات آزمایشگاهی موجود و امکان دسترسی همه اعضای هیئت علمی، پژوهشگران، دانشجویان و محققان به فضاها و امکانات پژوهشی ایجاد می‌شود. تجهیزات مورد نظر ممکن است در یک فضای سر بسته، در یک محل تجمع شده باشند یا این‌که در قالب آزمایشگاه‌های اقماری به صورت شبکه‌ای و زیر نظر رئیس آزمایشگاه مرکزی آن دانشگاه فعالیت نمایند.

ماده ۳- هدف از ایجاد اداره آزمایشگاه مرکزی

- ۳-۱- نهادینه کردن فرهنگ اشتراک‌گذاری منابع و توانمندی‌های علمی و آزمایشگاهی (سخت‌افزاری و نرم‌افزاری)
- ۳-۲- امکان برنامه‌ریزی و مدیریت خدمات آزمایشگاهی
- ۳-۳- مدیریت یکپارچه بر تجهیزات آزمایشگاهی جهت ارائه خدمات بهینه در حوزه پژوهش و فناوری توسط کارشناسان آموزش‌دیده و متخصص
- ۳-۴- زمینه‌سازی برای مدیریت نگهداری و تعمیر تجهیزات آزمایشگاهی
- ۳-۵- جلوگیری از خرید تجهیزات مشابه و فراهم آوردن امکان خرید دستگاه‌های ضروری
- ۳-۶- ایجاد شبکه آزمایشگاهی در سطح دانشگاه با محوریت آزمایشگاه مرکزی
- ۳-۷- تسهیل در بهره‌برداری بهینه از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های موجود در دانشگاه
- ۳-۸- تسهیل خدمات‌رسانی در شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران
- ۳-۹- تسهیل خدمات‌رسانی در شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی کشور
- ۳-۱۰- امکان مشارکت فعال در اجرای پروژه‌های تحقیقاتی استانی، ملی و بین‌المللی
- ۳-۱۱- سهولت در برقراری استقرار سیستم‌های مدیریتی و نظام سلامت، ایمنی و محیط زیست (HSE) در کلیه آزمایشگاه‌ها و اماکن دانشگاه شیراز بر اساس استانداردهای بین‌المللی
- ۱۲-۳- همکاری در رشد و ارتقای شاعا

۳-۱۳- همکاری بین آزمایشگاه ها در سطح استان

۳-۱۴- ایجاد روال و برنامه واحد در تامین ملزومات آزمایشگاه ها از جمله تجهیزات، مواد شیمیایی

۳-۱۵- ایجاد ساختار برای آموزش کادر فعال در آزمایشگاه ها و تلاش بر حفظ کارشناسان خبره و جلوگیری از هدر رفت تجربیات

۳-۱۶- ایجاد پایگاه داده در خصوص دارایی های آزمایشگاه ها ی دانشگاه برای برنامه ریزی و مدیریت خریدها و سیاستگذاری بر حفظ تجهیزات موجود با تدوین و اجرای برنامه های تعمیر و نگهداری

ماده ۴- ارکان

۱-۴- شورای سیاست گذاری اداره آزمایشگاه مرکزی

۲-۴- شورای راهبری اداره آزمایشگاه مرکزی

۳-۴- شورای پژوهشی دانشکده

ماده ۵- عنوان اداره آزمایشگاه مرکزی

دانشگاه دارای یک اداره آزمایشگاه مرکزی به نام اداره آزمایشگاه مرکزی دانشگاه است و سایر آزمایشگاه های مرکزی مستقر در دانشکده ها و آزمایشگاه های مستقر در بخش ها زیر مجموعه اداره آزمایشگاه مرکزی دانشگاه هستند.

ماده ۶- ترکیب شورای سیاست گذاری

- معاون پژوهش و فناوری دانشگاه (رئیس)

- مدیر امور پژوهشی دانشگاه

- معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه

- معاون اداری و مالی دانشگاه

- رئیس اداره آزمایشگاه مرکزی دانشگاه

- دو نفر متخصص به پیشنهاد رئیس اداره آزمایشگاه مرکزی و انتخاب معاون پژوهشی

تبصره ۱: احکام اعضای شورای سیاست گذاری اداره آزمایشگاه مرکزی، توسط رییس دانشگاه برای دوره دو ساله صادر می شود.

ماده ۷- زمان و اداره جلسات شورای سیاست گذاری

جلسات شورای سیاست گذاری اداره آزمایشگاه مرکزی، حداقل یک بار در سال برگزار می شود و تصمیمات اتخاذ شده با رأی اکثریت اعضاء به تصویب می رسد.

ماده ۸- وظایف شورای سیاست گذاری

۱-۸- تصویب چشم انداز و برنامه های میان مدت و بلند مدت و تعیین خط مشی لازم و نظارت مستمر بر آن

۲-۸- اتخاذ سیاست گذاری کلان جهت توسعه، تجهیز و تسهیل خدمات دهی به دانشجویان و صنعت و تأمین اعتبارات لازم

۳-۸- پیشنهاد تفاهم نامه های همکاری با سایر دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی پژوهشی و سازمان های بین المللی مطابق با ضوابط و مقررات مربوطه

۴-۸- هماهنگ نمودن مصوبات شورا با سیاست ها و اهداف شبکه آزمایشگاه های علمی ایران (شاعا) و شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

۸-۵- تأمین اعتبار و تغییر در سرمایه آزمایشگاه

۸-۶- تصویب بودجه سالیانه

۸-۷- تصویب ترازنامه مالی

۸-۸- استخراج درآمد آزمایشگاه ها و کارگاه ها و گزارش به ستاد شاعا به صورت دوره ای

۸-۹- ایجاد مشوق و الزامات قانونی برای عضویت کلیه آزمایشگاه های موسسه ذیل آزمایشگاه مرکزی با تعریف چارچوب اجرایی برای انواع آزمایشگاه ها

۸-۱۰- الزام آزمایشگاه ها و کارگاه های موسسه به عضویت در سامانه شاعا برای محقق نمودن طرح آمایش تجهیزات و ایجاد بانک داده برای تصمیم های مدیریتی موسسه

۸-۱۱- سیاستگذاری و برنامه ریزی بر همکاری مستمر بین موسسات استان

ماده ۹- رئیس اداره آزمایشگاه مرکزی

۹-۱- رئیس اداره آزمایشگاه مرکزی توسط معاون پژوهشی دانشگاه به مدت ۲ سال منصوب می گردد و به طور متوالی قابل تمدید است.

۹-۲- تمام فعالیت های رییس اداره آزمایشگاه ها و کارگاه ها زیر نظر معاون پژوهش و فناوری صورت می گیرد.

ماده ۱۰- وظایف رئیس اداره آزمایشگاه مرکزی

۱۰-۱- مدیریت آزمایشگاه مرکزی و نظارت بر حسن انجام امور

۱۰-۲- پیشنهاد به کارگیری و تعدیل کارکنان آزمایشگاهی دانشگاه به عنوان نیروی پژوهش، تعیین وظایف و مزایای مربوط در حدود بودجه مصوب و مقررات

۱۰-۳- امضای اسناد مالی مرتبط با خرید تجهیزات آزمایشگاه از محل بودجه سالیانه و درآمدهای اختصاصی آزمایشگاه با هماهنگی شورای سیاست گذاری اداره آزمایشگاه مرکزی وفق مقررات مربوطه

۱۰-۴- ارائه دوره ای گزارش مالی و آمار عملکرد و نحوه هزینه کرد اعتبارات شاعا به معاون پژوهشی

۱۰-۵- تهیه و تنظیم پیش نویس دستورکارها و آیین نامه های مرتبط با اداره آزمایشگاه مرکزی

۱۰-۶- پیگیری جهت اخذ استانداردهای دستگاهی (از قبیل ۱۷۰۲۵) و کالیبراسیون دستگاهی جهت ارائه خدمات به صنعت

۱۰-۷- پیشنهاد ۴ عضو هیات علمی متخصص به عنوان اعضای حقیقی شورای راهبری اداره آزمایشگاه مرکزی و کسب موافقت از معاون پژوهشی دانشگاه

۱۰-۸- جمع آوری نیازهای تعمیرات و تجهیزات بر اساس اعلام معاونین پژوهشی دانشکده ها و آزمایشگاه های وابسته و ارائه آن به شورای راهبری جهت تصویب

۱۰-۹- تهیه بانک اطلاعات تجهیزات تحقیقاتی و آزمایشگاهی دانشگاه

۱۰-۱۰- همکاری مستمر با دفتر امور پشتیبانی پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۰-۱۱- نظارت بر نظام تعمیر و نگهداری تجهیزات آزمایشگاهی

۱۰-۱۲- ابلاغ و پیگیری مصوبات جلسات شورای سیاست گذاری اداره آزمایشگاه مرکزی

۱۰-۱۳- ارسال گزارش سالیانه از عملکرد به معاون پژوهشی دانشگاه

۱۰-۱۴- برنامه ریزی جهت استقرار نظام ایمنی، بهداشت و محیط زیست (HSE) در آزمایشگاه های دانشگاه

۱۰-۱۵- پیگیری ایجاد شبکه یکپارچه آزمایشگاهی دانشگاهی و استانی

۱۰-۱۶- آموزش دوره ای تخصصی کارشناسان آزمایشگاه مرکزی و سایر کارشناسان آزمایشگاه های دانشگاه

۱۰-۱۷- حرکت به سمت سیستم خدمات دهی آنلاین آزمایشگاهی و حذف سیستم کاغذی

ماده ۱۱- شورای راهبری اداره آزمایشگاه مرکزی

- ۱-۱۱- متشکل از معاون پژوهشی، مدیر امور پژوهشی دانشگاه و رئیس آزمایشگاه مرکزی (رئیس شورای راهبری) به عنوان اعضای حقوقی و ۴ عضو هیات علمی متخصص به عنوان اعضای حقیقی است.
- ۱-۱۲- اعضای حقیقی شورای راهبری از طرف رئیس آزمایشگاه مرکزی متشکل از ۴ عضو هیات علمی متخصص است که به پیشنهاد رئیس آزمایشگاه مرکزی، بعد از تایید معاون پژوهشی دانشگاه انتخاب می گردند.
- ۱-۱۳- احکام اعضای شورای راهبری آزمایشگاه مرکزی، توسط معاون پژوهشی دانشگاه برای دوره دو ساله صادر و قابل تمدید خواهد بود.
- ۱-۱۴- جلسات این شورا حداقل هر ۳ ماه یکبار در محل آزمایشگاه مرکزی تشکیل می شود که صورت جلسات آن توسط رئیس آزمایشگاه مرکزی به معاون پژوهشی ارسال می شود.

ماده ۱۲: وظایف شورای راهبری

- ۱-۱۲- وظایف این شورا کمک و همفکری به رئیس آزمایشگاه مرکزی جهت تدوین پیشنهاد سیاست های آزمایشگاه مرکزی و آزمایشگاه های دانشکده های وابسته به آزمایشگاه مرکزی و مساعدت های فکری و عندالزوم اجرای مأموریت رئیس آزمایشگاه مرکزی به منظور انجام بهتر مسئولیت ها و همکاری در جهت سامان دهی به تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه و تشکیل شبکه خدمات رسانی یکپارچه آزمایشگاهی است.
- ۱-۱۲-۲- پیشنهاد اعتبار لازم و تغییر در بودجه آزمایشگاه مرکزی
- ۱-۱۲-۳- تعیین خط مشی لازم جهت اجرا با توجه به بودجه تخصیص داده شده
- ۱-۱۲-۴- تخصیص بودجه لازم به دانشکده ها و آزمایشگاه های وابسته
- ۱-۱۲-۵- بررسی، تصویب خرید و انعقاد قراردادهای تعمیر، نگهداری و کالبراسیون تجهیزات آزمایشگاهی
- ۱-۱۲-۶- نظارت بر نحوه هزینه کرد صحیح اعتبارات

ماده ۱۳- شورای پژوهشی دانشکده ها و وظایف آنها

- ۱-۱۳- متشکل از رئیس دانشکده، معاون پژوهشی دانشکده و نمایندگان پژوهشی بخش های مختلف است.
- ۱-۱۳-۲- هر بخش در دانشکده موظف است نماینده ای برای شورای پژوهشی معرفی نماید.
- ۱-۱۳-۳- وظایف این شورا در راستای همفکری و مشارکت در جهت سامان دهی به تجهیزات آزمایشگاهی دانشکده و تشکیل شبکه خدمت رسانی یکپارچه، شامل معرفی دستگاه های مورد نیاز دانشکده، معرفی دستگاه های نیاز به تعمیر و یا اسقاطی و نظارت بر عملکرد کارشناسان دانشکده می باشد.
- ۱-۱۳-۴- درخواست اعتبار برای خرید و تعمیر تجهیزات آزمایشگاه ها و کارگاه های پژوهشی و تخصیص اعتبار به بخش ها برای خرید و تعمیر تجهیزات آزمایشگاه ها و کارگاهی بر اساس اعتبار تخصیص داده شده از سوی معاونت پژوهشی
- ۱-۱۳-۵- آزمایشگاه های موجود در هر دانشکده زیر نظر معاون پژوهشی دانشکده و در راستای سیاست گذاری مصوب اداره آزمایشگاه مرکزی خدمات و سرویس های خود را ارائه می دهند.
- ۱-۱۳-۶- انجام برنامه ریزی ها جهت ارتقای خدمات آزمایشگاهی دانشکده ها در جلسات این شورا اتخاذ می شود.
- ۱-۱۳-۷- جلسات این شورا حداقل هر دو ماه یکبار در دفتر مدیریت دانشکده تشکیل می شود و گزارش آن توسط عضو شورای راهبری دانشکده مرتبط به رئیس اداره آزمایشگاه مرکزی ارسال می شود.

ماده ۱۴- نحوه تغییر آیین نامه

شورای راهبری آزمایشگاه مرکزی مکلف است در پایان هر سال، آمار عملکرد آزمایشگاه را به همراه پیشنهادهای لازم به شورای سیاست گذاری دانشگاه ارائه دهد تا این شورا با جمع بندی گزارش ها و پیشنهادهای احتمالی در سال اول اجرا، نسبت به تغییر احتمالی بخش هایی از این آیین نامه اقدام نماید.

این آیین نامه در ۱۴ ماده در تاریخ طبق بند صورتجلسه شماره شورای دانشگاه تصویب و تأیید شد و از تاریخ لازم الاجرا است.